

1344 Utgangspunkt for Stjørdal kommunevåpen

Kommunevåpenet er vedtatt i Stjørdal kommunestyre 29.sep 1983 og godkjent i Statsråd 25.nov 1983. Stjørdal kommunevåpen (gul linnorm på rød bunn) har sitt utgangspunkt i Stjørdal kommunes segl, som igjen bygger på:

1. En historisk faktisk hendelse, «*Hyldningsbrevet*» av 17.juni 1344, og
2. En legende: «*Legenden om Sancta Margaretha*» (kommer neste uke)



Bakgrunnen for Stjørdal kommunes segl

Frem mot 1500 tallet - før håndsignering overtok.- ble de fleste avtaler og traktater stadfestet gjennom «segl» - Stjørdal kommunes segl henter sitt motiv fra det såkalte «*Hyldningsbrevet*» av 17.juli 1344 utstedt på Båhus slott. Dette brevet er storpolitisk en «fredsavtale» etter at den norske "adelen" hadde sett seg leie på unionkongens prosvenske holdning. Avtalen endte opp med at kong Magnus Erikson måtte ta sin yngste sønn Håkon til konge i Norge. For å stadfeste at Norge hadde fått en egen konge ble det holdt et hyldningsmøte på Båhus slott. Dette var første gangen at borgere og bønder (allmuen) fikk delta i en rikshandling og opptre som egen stand. - Bare enkelte («de viktigste») byer ble utvalgt til å representere Norge. Likeledes - og for første gang - også noen bygder.

«Thi alle dem som ser eller hører dette brev sender vi alle bymenn: Nidaros, Bjørgvin, Oslo og Tunsberg, og alle bønder og almue av **Stiordøla** Fylki, Gauladals fylki, øvre og nedre Naumdøla fylki, av Sunnmøre og Hordaland, guds og sin hilsen.....» - deretter enkelte fylker lengere sør i landet.

Ser vi på de fire byer, ble de alltid på den tiden nevnt **etter rang**. Vi kan derfor gå ut i fra at det samme gjaldt for fylkene og at Stiordal Fylki hadde en meget fremtredende plass i Norge. **Stjørdal** ble nemlig nevnt først. Stiordal Fylki hadde på denne tiden en langt større utstrekning enn Stjørdal i dag. Området strakte seg fra Åsenfjorden mot øst over Sulsjøene til riksgrensen, og fulgte denne sørover til traktene nordøst av Aursunden ved Røros, og omfattet videre hele Nedalsfjøret med Selbu og muligens Klæbu.

Stiordølafylkets segl som henger ved *Hyldningsbrevet* er et 5 cm stort stampsegl trykt inn i en voksmasse, med innskriften: «*Sigillum communitatis de Stiordal*». I seglets billedfelt fremstilles en skikkelse med krone og med en korsstav i hånden, stående på en drage. - Muligens er seglet eldre enn 1344, men *Hyldningsbrevet* er det eneste bevarte dokumentet vi kjenner til. Etter *hyldningsbrevet* finnes dokumenter fra



Stiordal Fylkes segl fra 1344.



*Stjørdal Kommunes segl fra 1898.
Utformet av historikeren Henrik Mathisen*

1453 og 1506 hvor trolig seglet har vært i bruk, men dessverre falt av. Så forsvinner seglet ut av bruk, trolig som et resultat av reformasjonen og danskeveldet som gjorde Norge til et lydrike. Det førte til at hele embetsvelde og de geistlige ble erstattet med «utlendinger» - som medbragte sine egne merker.- Seglet dukker så opp igjen gjennom Stortingsmann Ole Jullum i Kristiansund (utflytta Stjørdaling) i 1896 og i formannskapsmøte 1.februar 1898. Siden dukket seglet opp heller sjelden - sågar i to forskjellige segleutgaver. Offisielt regner Stjørdal kommune likevel å ha et segl fattet gjennom vedtak av 1.februar 1898, samtidsutformet av historikeren Henrik Mathisen.

Kobling med «tre kronor»

Med tanke på bakgrunnen for vårt kommunevåpen, er det interessant å foreta følgende kobling mellom *tre kronor* og Stjørdals kommunevåpen. Kommunevåpenet har fremkommet som et resultat av kommunens segl, som igjen bygger på en historisk hendelse fra 1344. Den sentrale personen i dette var unionskongen Magnus Erikson, som måtte la sin sønn hylle som konge i Norge. Det er **den samme** Magnus Erikson som står sentralt og samtidig bak «innføringen» av *tre kronor* i Sverige. Sett fra en samtidsvinkel kan en derfor si at Kong Magnus plutselig måtte ha et selvstendig rent riksvåpen som tegn på et nasjonalt og territorialt Sverige. Dette for å skille seg fra kong Håkon og Norge, som i samme åndedrett ble hyllet på en slik måte at ettertiden fant **sitt grunnlag** for offisielt segl og kommunevåpen for Stjørdal.



Tre kronor